

Маскарадът в разказа на Димитър Димов се отнася не само до прикриването на същността зад маска и маскараден костюм. Той е в отношенията, в ежедневието, в поведението. Обречената Ани играе ролята на здрава, разглезена, капризна жена. Поддържа илюзията, че туберкулозата е най-обикновен бронхит. Тя желае да бъде като своята красива сестра Елена, да живее нейния живот, да има нейните светски успехи, да бъде обичана от мъжа, който я отблъсква, защото сърцето му принадлежи на здравата жена. Карнавалното излиза на преден план като сблъсък на живота и смъртта. Те разменят местата си. В играта на Ани обречеността ѝ става причина правилата, наложени ѝ от болестта да паднат. Както се изразява, „удоволствията в живота добивали пълната си сила само когато над тях се е надвесила смъртта“.

Маската, която Ани си слага, за да играе ролята на своята сестра, има и друг, метафоричен смисъл. Според Р. Фаулър „тя (маската) принадлежи към онази съвкупност от понятия, с които се внушава, че художникът е длъжен да открие по-стројно виждане от съществуващото в действителността“⁴. Това е едно разширяване на гледната точка навън от „аза“, от субекта към другите. Скривайки същността си зад черното домино, героинята е в състояние да погледне на себе си и на околните с критичното око на „някой друг“. Тя се освобождава от своята личност, влиза в друга „роля“. Само така табутата падат (в чуждия живот те не съществуват), онова, което Ани не бива да прави, може да бъде направено под прикритието на маската. Черната рокля, в която е облечена, символизира траура (смъртта). В този разказ любовта и смъртта се сливат в едно цяло. Ако за героинята последният ѝ флирт е не само игра, а отчаян опит да задържи изплъзващия се живот, то за доктор Х. е единствено и само приключение, а резултатът от него – отегчение и скука. И тук се проявява оригиналността на Димов. Съдбата се подиграва с героя – той не успява да ѝ се изплъзне. Не с красавицата Елена е прекарал нощта, а с умиращата Ани, скрита зад маската от кадифе.

Може би най-трудният за анализ разказ е „Задушна нощ в Севиля“. Причината е в неговата многопластовост. Натрупването на теми е голямо и е рисковано да се изведе на повърхността една от тях, като се твърди, че е най-важната. Ако разгледаме текста по-внимателно, ще открием размишленията на автора за цената на истинското изкуство; за фалша в живота и консуматорското отношение към него; за двете култури – националната и чуждата. „привнесена“ отвън. Не само темите се напластяват, наслагват се и конфликтите.